

Rasspecifik avelsstrategi för Faraohund

Enligt uppdrag

Madelene Lönn och Monica Lundqvist (2005)

Revidering enligt uppdrag

Madelene Lönn och Monica Lundqvist (2013)

Revidering enligt uppdrag

Gunilla Kock-Hansson, Madelene Lönn och Monica Lundqvist (2018)

Svenska Faraohund- och cirneco dell'Etnaklubben

FCI-nummer: 248

Specialklubbstillhörighet: Svenska Vinthundklubben

Innehåll

Rasspecifik avelsstrategi	3
Rasens historik	4
Från Malta till England.....	4
Rasen kommer till Sverige – och härifrån	4
Statistik – kullar och registreringssiffror	5
Funktion	6
Allmänt.....	6
Nuläge.....	7
Målsättning	7
Mentalitet	7
Allmänt.....	7
Historik	8
Nuläge.....	8
Målsättning	9
Hälsa	9
Allmänt.....	9
Historik, nuläge och framtid per sjukdom/defekt	10
Patella luxation.....	10
Höftleder	10
Allergier, hudproblem och autoimmuna sjukdomar	10
Tumörsjukdomar	11
Kryptorchism – enkel- och dubbelsidig	11
Sjukdomsstatistik	12
Målsättning	13
Avelsstruktur/population	13
Inavelsgrad	13
Användning av avelsdjur.....	14
Målsättning	14
Exteriör	15
Allmänt.....	15
Historik	15
Nuläge.....	15
Målsättning	16
Handlingsplan	17

Viss text är hämtad ur ”Faraohundboken”, Svenska Faraohundklubben, 1999

Nytt namn på rasklubben år 2014.

Rasspecifik avelsstrategi

Svenska Faraohund- och cirneco dell'Etnaklubbens (SvFCK) målsättning är att främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda hundar samt att bevara rasens specifika egenskaper som jakthund i enlighet med rasstandarden och dessutom anpassade till samhällets krav.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens möjlighet att fortleva. Därför skall aveln vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet, funktion eller naturlig fortplantningsförmåga och inte heller tömmer rasen på genetisk variation.

SvFCK ansvarar tillsammans med Svenska Vinthundklubben och Svenska Kennelklubben för faraohunden och dess utveckling i Sverige.

Citerat ur Engelska Faraohundklubbens introduktion till standarden:

En rasstandard är den riktlinje som beskriver en ras ideala karakteristika, temperament och utseende och säkerställer att rasen är fungerande. Absolut sundhet är nödvändig. Uppfödare och domare skall alltid vara uppmärksamma på vissa tillstånd eller överdrifter som skulle vara på något sätt negativa för rasens hälsa, välfärd eller sundhet. ... Om ett utseende eller en kvalitet är önskvärd skall den endast vara av rätta proportioner (mått).

Avel och uppfödning skall ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen och Svenska Kennelklubbens grundregler.

Utöver detta skall SvFCK verka för:

- att fortlöpande följa hälsostatus. I nuläget (2019) finner vi att antalet förlossningskomplikationer och allergier båda har halverats sedan 2012 men att tumörsjukdomar har ökat rejält. Vi behöver ha fortsatt uppmärksamhet framöver på utvecklingen av tumörer. Inget i övrigt är alarmerande.
- en ökad genetisk variation och minskad inavelsgrad
- att bibehålla rastyp både vad gäller exteriör, funktion och mentalitet. I nuläget har vi bra status på exteriör. Uppfödarna behöver tänka på att hundarna skall kunna fungera som jakthundar i stenig terräng. För övrigt beträffande funktion så har vi en ras med mycket jaktinstinkt, vilket även visar sig på lure coursing-banorna, så inga problem i det avseendet. Gällande mentaliteten så har enkäten visat en ökning av antalet ljudkänsliga hundar (höga ljud, skott, åska, fyrverkerier), vilket är något som vi måste jobba på framöver. Övrigt att tänka

på när det gäller mentaliteten är att vi har en mycket snäll och vänlig ras, men den har även historiskt använts för att slå larm om obehöriga närmar sig, vilket innebär att en viss vaktinstinkt finns, men den får inte övergå i aggressivitet. Enligt svaren i enkäten ser vi en mindre ökning av oönskat (rasotypiskt) beteende.

Rasens historik

Att faraohunden är en mycket gammal ras och att den är av vindhundstyp är väl inte något att tveka om. Var den egentligen härstammar ifrån går inte att med säkerhet fastställa, men som namnet visar är en av teorierna att rasen ursprungligen kom från Egypten. Bilder finns på hundar med röd, kort päls och stora uppåtstående öron. Det finns också texter från faraonernas tid där ”den röda hunden” beskrivs. Fenicierna skall ha tagit denna hund med på sina resor runt Medelhavet och därmed skall olika nya raser ha uppstått där andra inhemska raser fanns. Malta, som utnämnde rasen till sin nationalras 1978, har gjort anspråk på att vara rasens ursprungsland. Att rasen funnits på öarna där väldigt länge är inte något som behöver ifrågasättas. Men om det var fenicierna som tog med sig hundarna dit eller om rasen ”uppstod” på Malta, därom tvista de lärde.

Från Malta till England

På 1960-talet kom de första faraohundarna till Storbritannien. Något enstaka exemplar hade importerats dit tidigare, men först nu fick rasen några riktiga entusiaster som tog tag i aveln och därmed tryggade rasens fortbestånd utanför Malta. Från Storbritannien har rasen sedan spritts till Australien, Afrika, Amerika och övriga Europa. Några få hundar har också importerats från Malta till Europa och Amerika. Numera med dagens möjligheter finns också ett utbyte mellan dessa kontinenter. Däremot minskar rasen drastiskt på Malta, bl a för att de i och med inträdet i EU inte längre får jaga kaniner på samma sätt som man tidigare gjort. Rasen är en ren jakthund på Malta och i och med att man inte får jaga med dem så minskar böndernas intresse för rasen. I dagsläget finns några uppfödare av rasen som registrerar sina valpar, visar dem på utställningar och exporterar till andra länder.

Rasen kommer till Sverige – och härifrån

Till Sverige kom den första faraohunden 1971. Hon följdes under ett par år av knappt 10-talet importer, som nästan alla användes i avel. Den första kullen föddes 1974 och den följdes mycket snart av två kullar hos andra uppfödare. Så redan från början fanns tre uppfödare inom rasen. Efter de första importerna har genom åren hundar importerats från Storbritannien, Malta, Finland, Norge och Ryssland. Nästan samtliga dessa har dock svenska hundar i stamtavlan. När vi kommer fram till 2018 kan vi se att

avelsutbyte över gränserna sker frekvent, liksom importer och exporter över hela världen. Signifikant är att de svenska uppfödarna samtliga säljer en stor del av sina valpar till utlandet, vilket gör att antalet faraohundar i Sverige minskar.

Statistik – kullar och registreringssiffror

Under rasens första 30 år i Sverige föddes 67 kullar, fram t o m 2003 är antalet 75 och t om 2011 110 stycken. T o m 2018 är siffran 129 kullar. Snittet har legat på ett par kullar om året för att i början av 2000-talet ha ökat till ett snitt på knappt 4 kullar per år. Snittet för de senaste 10 åren är 3 kullar per år.

Kullstatistik Sverige

74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98
2 1 0 3 1 2 2 3 3 1 2 3 2 2 2 5 3 4 2 2 2 2 4 2 2

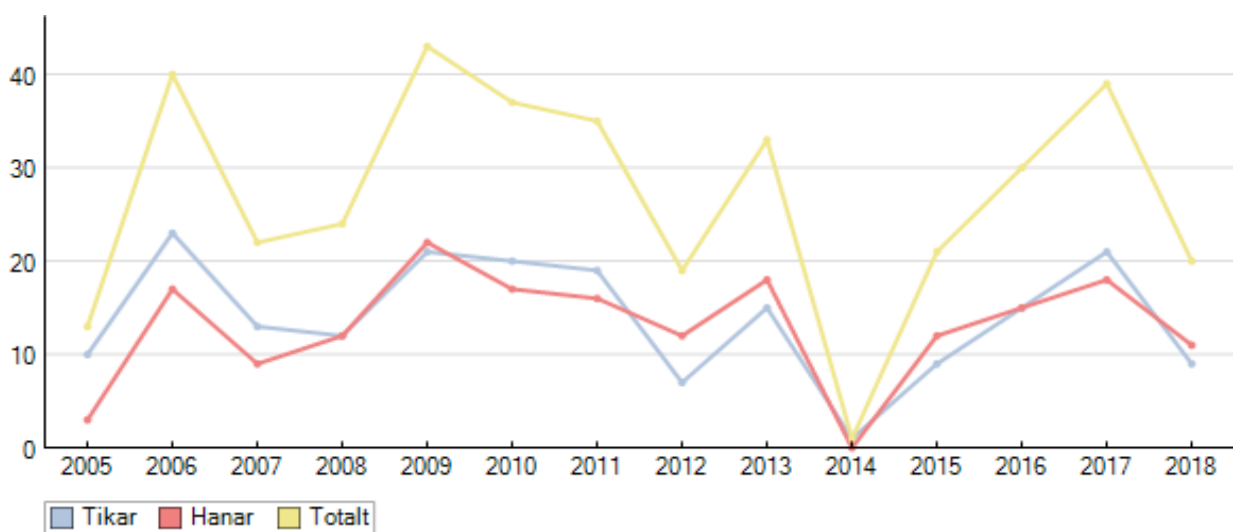
99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18
2 4 4 3 5 6 3 6 2 6 3 5 4 2 4 - 2 4 5 2

Registreringsstatistik Sverige

71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95
1 0 5 29 8 0 16 7 9 11 12 20 9 12 18 6 11 11 20 12 20 13 9 9 10

96 97 98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18
20 13 11 21 24 32 11 34 42 13 40 22 24 43 37 35 19 33 1 21 30 39 20

Registreringsstatistik för 2005 – 2018 från SKKs Avelsdata

Registreringsstatistik Storbritannien

93 94 95 96 97 98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17
15 30 29 25 46 17 23 20 17 14 13 35 20 21 9 27 36 38 29 12 24 12 1 9 37

Registreringsstatistik Australien

86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08
23 24 18 21 24 32 42 40 45 37 25 25 28 26 23 14 17 20 16 15 22 12 47

09 10 11 12 13 14 15 16 17
19 57 32 5 17 26 12 15 E/T

Registreringsstatistik USA

91 92 93 94 95 96 97 98 99 00 01 02 03 07 11 12 (övr. år E/T)
114 93 118 71 110 112 114 114 88 81 113 112 129 145 151 153

Registreringsstatistik Danmark

98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18
5 3 0 0 1 2 2 1 2 0 2 10 2 4 6 1 1 1 0 0 0

Registreringsstatistik Finland

73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97
2 0 7 9 0 4 6 8 15 10 22 18 7 15 17 18 18 25 15 25 9 26 25 16 1

98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18
20 20 10 11 22 16 34 27 20 24 41 49 29 14 4 40 10 19 14 24 6

Registreringsstatistik Norge

93 94 95 96 97 98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18
1 1 8 0 7 0 10 0 3 1 21 7 17 11 2 0 2 11 1 1 10 7 0 5 10 11

Registreringsstatistik Tjeckien

92 93 94 95 96 97 98 99 00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11-17
6 4 10 16 2 3 4 19 22 20 19 14 37 11 19 23 30 30 23 ca 50

Totalt uppskattas att det finns ca 3.000 faraohundar i världen, varav ca hälften i USA, ca 1.200 i Europa och resten i Australien, Asien, Afrika och Latinamerika. I Sverige har antalet minskat från ca 200 individer till ca 150.

Funktion

Allmänt

Rasen är mest känd som kaninjägare eftersom det är den vanliga beskrivningen. Den har också använts som ”vakthund” då den med sin vaksamhet uppfattar saker i sin omgivning och varskor medelst skall att något är utöver det vanliga.

Däremot är faraohunden ingen vakthund i dess rätta bemärkelse då den generellt inte har någon större skärpa. Dock kan vaktinstinkt/skärpa triggas igång i överraskande situationer, varför det är viktigt att se till att valpen/unghunden tränas att bli trygg.

Nuläge

Idag är rasen mest en sällskapshund med en stark instinkt för att jaga. Vi har i flera europeiska länder liksom i USA möjlighet att låta våra faraohundar hålla sin instinkt vid liv genom lure coursing både som träning och tävlingsform. De svenska faraohundarna har ett stort mått av jaktinstinkt och de känns väldigt ursprungliga i sitt sätt att vara. Rasklubben har varje år sedan 2011 ett LC-derby för rasen på ett av de av SvVK arrangerade proven för att locka fler att delta på LC-prov.

Målsättning

Klubben och uppfödarna ska verka för att våra hundar behåller sin instinkt och sin rörlighet, så att vi inte bara får en vacker utställningshund eller lika illa, en utställnings- och en jakttyp. Ett sätt är att meritera hundarna både på utställning och på LC-prov.

Mentalitet

Allmänt

Faraohunden är till sin läggning en rätt livlig och alert hund som älskar närhet och kontakt med sin ägare samtidigt som den har drag av självständighet i sig och ibland kan visa sig något reserverad mot främlingar. Den vill gärna vara sin ägare till lags, dock utan – i de flesta fall – att vara den exemplariska lydnadshunden. Den är snäll och vänlig, men kan på grund av sin kreativitet kräva ett visst tålamod av sin omgivning, speciellt under uppväxttiden. Rasen är väldigt sällskaplig och lämpar sig inte att vara ensam åtta timmar per dag. Om faraohunden kräver en del tålamod av sin ägare så har den inte så mycket av den varan själv. Den är impulsiv och lever i nuet.

Rasen är mycket läroaktig. Den fattar snabbt vad den skall göra. Den är påhittig och kan själv lösa olika problem.

De flesta faraohundar har en stark jaktinstinkt, speciellt om de lever i flock. En ensam faraohund är ofta lättare att kontrollera genom lydnadsträning och andra kontaktövningar. Faraohunden har också drag av envishet och kräver konsekventa ägare.

Rasen har mycket humor. Hundarna älskar att leka och busa. De skrattar ofta och gärna när de är glada och visar då hela tandraden. De griper också gärna tag med tänderna och håller om en hand eller arm för att få kontakt när de är glada.

En del faraohundar är ganska ”pratsamma” (gnäll, skall eller bara ”prat”) medan andra individer kan vara i stort sett tysta. Våldigt individuellt alltså, men pratsamheten kan till viss del stävjas genom att ägaren är påpasslig med valpen/unghunden.

Rasen älskar att bädda ner sig och ha det skönt, att vara nära sina två- och fyrbenta flockmedlemmar och att vara uppskattad. En omtyckt faraohund är i de allra flesta fall en trevlig faraohund.

Faraohunden har ett stort mått av charm! Den kan vara väldigt intensiv i sina olika känslouttryck, extremt glad, aktiv, trött osv. Den är självständig men ändå väldigt tillgiven.

Faraohunden är normalt inte rädd och ängslig av sig. Den kan ha en rätt besvärlig ”spökperiod” under uppväxten, men om inget händer då som bekräftar att något är farligt, så går det över och man kan se det som en parentes i ett annars helt normalt hundliv.

Den här beskrivningen av faraohunden stämmer bra in på de hundar vi har i Sverige idag. Den stämmer också väl överens med hur rasen varit ända sedan den kom till Sverige i början av 70-talet.

Historik

Det har i Sverige funnits ett fåtal riktigt rädda hundar och ett fåtal hundar med skärpa. Generellt tenderade många tidigare att vara något skygga eller aningen reserverade och ”ointresserade”. De var självständiga och med mycket jaktinstinkt.

Nuläge

Generellt är dagens faraohundar mer tillgängliga och ”öppna” än på 70- och 80-talen. De har fortfarande mycket jaktinstinkt.

Enkäten 2011 visar att 99 % (av 113 svar) av hundarna är trevliga mot främmande människor. 85 % av hanarna och 90 % av tikarna är trevliga mot andra hundar. Däremot är 52 % rädda för något enligt enkäten. Det är en fråga som kräver mer djupdykning i texten för att förstå. Om man läser kommentarerna så tycks de flesta av dessa gälla unga hundar som har sin ”spökperiod”, något som är karakteristiskt för rasen och skrivs om bl a i Faraohundboken, liksom hur man hanterar detta.

Övervägande delen rädslor omfattar för övrigt starka ljud som skott, fyrverkerier och åska.

Enkäten 2017 visar att 94 % (av 132 svar) av hundarna är trevliga mot främmande människor. 48 % av hundarna i enkäten är rädda för något och 60 % av dessa är rädda för ”ljud” i form av skott, åska, fyrverkerier och andra höga ljud.

Målsättning

Vi ska föda upp mentalt stabila hundar som klarar sig bra i dagens samhälle. Vi ska inte acceptera nervösa hundar. Det måste dock finnas en viss acceptans/förståelse för den reserverade sidan hos rasen, så vi inte gör om rasen till ”labradorer” och tappar det rastypiska och ibland lite kattlika och fjära.

Det är uppfödarnas ansvar att endast avla på stabila hundar med rastypiskt temperament. Rasklubben och uppfödarna har ett gemensamt ansvar att informera blivande/nya faraohundägare om rasens sätt, både negativt och positivt, och hur man på bästa sätt förstår och uppfostrar sin valp till en trevlig faraohund.

Vad beträffar rädsla för skott/åska/fyrverkerier får vi följa upp framöver hur det utvecklas. Det är ytterligare något som uppfödarna måste ha i åtanke vid val av föräldradjur samt att de lär sina valpköpare hur de tränar med positiv påverkan för att få sin valp trygg.

Klubben ska uppmuntra till genomförande av BPH. Dock bör hunden väl ha kommit förbi sin spökperiod innan den testas. Ett antal faraohundar (12 st) har genomgått BPH de senaste åren.

Hälsa

Allmänt

Faraohunden har sedan den kom till Sverige på 1970-talet ansetts vara en mycket frisk ras.

I 2017 års enkät anser 78 % att deras hund är fullt frisk (84 % år 2011). Den enda ökning av sjukdomar som vi kan se i statistiken är tumörsjukdomar, både godartade och elakartade. Det är vanligare idag man numera går till veterinär med alla typer av knölar, även vanliga s k fettknölar, och att man tar bort dessa. Antalet fall av elakartad cancer har blivit vanligare i rasen och det är något som måste följas upp. Det behöver utredas om det är miljörelaterat eller om cancersjukdomarna ökar inom andra raser

också och om man kan se någon ökad ärftlighet. Detta är något för rasklubben att undersöka. Som allt annat måste uppfödarna ta med detta i helheten när man väljer avelsdjur så länge vi inte har något annat att gå på.

Historik, nuläge och framtid per sjukdom/defekt

Patella luxation

Den enda rasspecifika sjukdomen som förekommer på rasen är en form av patella luxation, som oftast uppträder på den unga hunden mellan 6 och 18 månaders ålder. Denna form av patella luxation innebär att ledbanden i knäet förlängs och att knäskålen då inte kan hållas på plats.

I en kull som fötts i Sverige på 1980-talet har dock patella luxation påvisats som berott på defekter i skelettet. Det var hanhundarna i kullen som drabbades, men hela kullen belades av uppfödaren med avelsförbud. Kullen var uppfödd på valpfoder och de drabbade hundarna fick mycket motion under uppväxttiden. Det är inte belagt vad som orsakade defekterna.

Sedan 1995 kan man i försäkringsstatistiken återfinna 5 stycken ersatta patella luxationer och uppskattningsvis har vi i Sverige haft ca 11 fall sedan början av 1970-talet. Medveten avel har minskat förekomsten i Sverige och patella luxation är i dagsläget inget stort problem. Fortsatt medvetenhet och att framför allt inte avla på hundar med patella luxation är dock viktigt för framtiden. Enligt enkäterna 2011 och 2017 har vi inte haft något nytt fall de senaste 6 åren.

Höftleder

Ett fåtal svenskfödda/svenskägda hundar har röntgats. Två fall av lindrig dysplasi har påvisats. Inga hundar i Sverige har haft synbara symptom, men för framtiden är det viktigt att uppfödarna är medvetna och på frivillig basis gör stickprovskontroller genom röntgen.

Allergier, hudproblem och autoimmuna sjukdomar

Allergier och överkänslighet förekommer på rasen. Det har inte varit så många fall av svåra allergier och hudåkommor genom åren, men enstaka foderallergier och reaktioner mot vissa ämnen är kända. Likaså att allergiska reaktioner förekommer mot bi/getingstick och mot vissa vacciner. Av de senare var det framför allt på 1980-talet och 1990-talet som flera individer reagerade mot det då befintliga leptospirovaccinet. Förhoppningsvis fungerar de moderna vaccinerna bättre om vi måste börja vaccinera mot leptospiros igen.

Enligt enkäterna 2011 och 2017 har förekomsten av allergier i rasen minskat från 7 % till 3 %.

Vad beträffar de autoimmuna sjukdomarna har fram till 2003 ett fall av Addisons och ett fall av okänd autoimmun sjukdom påvisats på relativt unga hundar, vilket är något vi måste vara uppmärksamma på. Ytterligare ett fall av Addisons har påvisats mellan 2004 och 2011. Inget nytt fall enligt enkäten 2017.

Tumörsjukdomar

Totalt sett den vanligast förekommande ersättningsorsaken på rasen hos försäkringsbolagen, och även i enkäterna. Det rör sig då om flera olika slags tumörer, allt ifrån juvertumörer till skelettcancer och godartade knölar. Vi vet fortfarande för lite om de olika cancerformerna och vad som kan vara miljöpåverkan. Det är bra om uppfödarna även fortsättningsvis kan notera vilka olika typer de stöter på så att vi kan bli uppmärksamma på om någon eller några typer är/blir vanligare förekommande än andra och att vi kan få en uppföljning i nästa revidering av RAS.

I enkäten 2011 (113 svar) hade vi totalt 15 fall av tumörer varav 10 godartade och 5 elakartade. De elakartade var i samtliga fall på hundar 8 år och äldre och med en övervikt hos tikar. De godartade är jämnt fördelade mellan hanar och tikar.

Enkäten 2017 visar på en ökning från 13 % till 26 %! Ökningen gäller både godartade och elakartade, 4 % respektive 9 %. Även yngre hundar är nu drabbade av elakartade tumörer.

Kryptorchism – enkel- och dubbelsidig

Defekter i testiklarnas nedvandring till pungen leder till att den ena eller båda testiklarna är belägna i ljumsken eller bukhålan.

Vanligt förekommande på 1970-talet. Mindre vanligt idag p g a medveten avel, men det förekommer. Det är viktigt att uppfödarna kontrollerar hanhundens status, speciellt när man använder avelshund utomlands där inte de svenska reglerna för utställning och avel gäller.

Sjukdomsstatistik

De vanligast förekommande sjukdomarna på rasen enligt försäkringsstatistiken mellan 1995 och 2011 (Agria, If och Folksam). Senare siffror (2017) endast enligt enkät.

<u>Skada/sjukdom</u>	Antal ersättningstillfällen		Enkät
	1995-2003*	2003-2011*	2017**
Tumörsjukdomar (samtliga typer)	15	13	28
Traumatiska skador	12	14	1
Mag-/tarmkatarr	6	9	1
Livmoderinflammation	4	1	5
Kejsarsnitt/förlossningskomplikationer	7	1	1
Patellaluxation	2	3	2
Polyuri (hunden kissar mycket)	3	2	0
Addissons sjukdom	4 (1 gång/år, trol. en hund)	1	1
Epileptiska kramper	1	0	2
Atopi/klåda, övr hudåkommor	5	11	1
Kronisk analsäcksinflammation	2	2	0
Diskbräck, rygg	1	1	2
Inflammationer, övr	3	7	2
Magomvridning	0	1	1
Sköldkörtel, nedsatt funktion	1	1	2
Diabetes	0	0	1
KCS	0	3	2

* Detta är väl i överensstämmelse med enkäterna 2004 och 2011, inte vad gäller exakt antal, men att tumörsjukdomar och traumatiska skador är vanligast förekommande, samt att övriga sjukdomar förekommer. Försäkringsstatistiken är svårtolkad, det man inte vet är om flera diagnoser ställts samtidigt på samma hund, t ex vid hudåkommorna, där 8 st angett något problem med detta.

Det har framkommit i 2011 års enkät att epileptiska anfall förekommit på 3 individer. Av detta syns inget i tillhandahållen försäkringsstatistik. I enkäten finns också 3 fall av sköldkörtelproblem (1 enligt statistiken).

Tre fall av s k Dry eye, KCS, har meddelats i enkäten. Inget av dessa återfinns i försäkringsstatistiken.

** Enkäten omfattar hundar födda från 2002, vilket innebär att flera av dem omfattas av siffrorna i både försäkringsstatistiken och enkäten.

Målsättning

Uppfödarna ska hålla sig informerade och endast avla på friska hundar. Dessutom med stickprovskontroller eller vid misstanke om sjukdom/defekt kontrollera genom undersökning hos veterinär. Rasklubben ska löpande hålla sig informerad och informera medlemmarna om det aktuella hälsoläget och om förekommande statistik och artiklar. Inget krav på HD-röntgen eller patellaundersökning i nuläget. Uppföljning vad gäller tumörer, sköldkörtel, ögon och epilepsi.

Avelsstruktur/population

Inavelsgrad

Den genomsnittliga inavelsgraden bör ligga under 2,5 % enligt Tabellmetoden, som bl a används i Lathunden/Avelsdata. En rekommenderad nivå för rasers långsiktiga fortbestånd är under 6,25 % (motsvarar kusinparning).

Sammanfattningsvis har vi historiskt haft väldigt hög inavelsgrad och den minskar även om det går långsamt. De höga siffrorna från tidiga år (15-20 % inavelsgrad) är rätt lika fördelade bland uppfödarna i Sverige, vilket till stor del berott på den lilla population vi har haft att tillgå. Men med de senaste årens förbättrade möjligheter att importera hundar och sperma så har det geografiska området, och därmed också avelsbasen, ökat, vilket i sin tur har påverkat och kommer att påverka inavelsgraden positivt framöver.

Det är dock svårt att snabbt få ner varje kombination till under 6,25 % på grund av att många bra hundar - som man kanske heller inte vill bli av med – förekommer ofta i stamtavlorna.

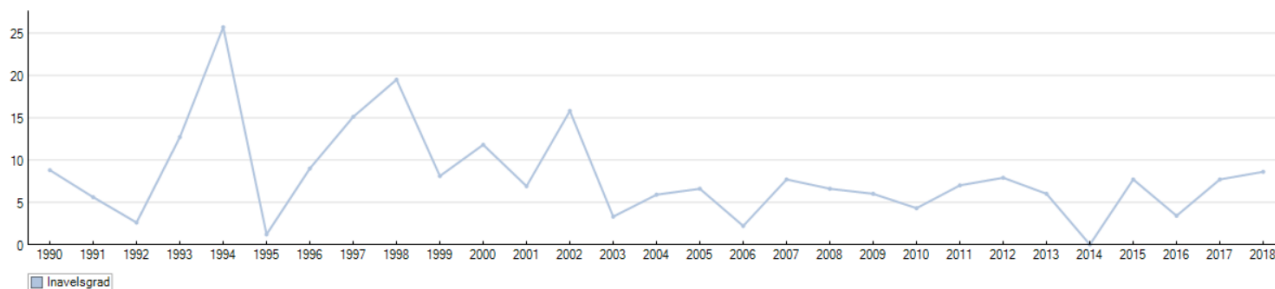
Inavelsgrad i siffror

74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
8,3	9,4	-	6,5	10,2	0,0	9,1	17,1	9,5	6,6	3,0	4,2	5,1	3,9	5,2	8,2	8,8

91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06
5,6	2,6	12,7	25,7	1,2	9,0	15,1	19,5	8,1	11,8	6,9	15,8	3,3	5,8	6,6	2,2

07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18
7,7	6,6	5,9	4,2	7,0	7,9	6	-	7,7	3,4	7,7	8,6

Inavelstrenden för 1990 – 2018 från SKKs Avelsdata.

Det är för vår ras önskvärt med en ökad genetisk variation och att vi försöker bredda avelsbasen för att rasen ska kunna fortleva och vara motståndskraftig mot sjukdomar. En hög inavelsgrad innebär en dubblering av gener, som medför att genetisk variation förloras.

Användning av avelsdjur

Generellt anses att ett sätt att minska inavelsgraden är att begränsa användningen av varje enskild hanhund. Den allmänna rekommendationen i små populationer är att en enskild hanhund bör bli far åt högst 5 % avkomma som produceras av en generation avelsdjur (ca 5 år). Då vi på rasen har ett årssnitt på ca 22 valpar den senaste 5-årsperioden skulle det innebära ca 5 valpar för en enskild hanhund eller 1 kull. Inom SvFCK nöjer vi oss i nuläget med rekommendationen om inavelsgraden, då ingen matadoravel finns på rasen. Några hanar - och även tikar - har två eller tre kullar i Sverige, vilket är i mesta laget med hänsyn till antal födda valpar. Det är dock önskvärt att klubben kommunicerar detta med uppfödarna.

Målsättning

Det är önskvärt att inavelsgraden minskas för en ökad genetisk variation på rasen. Målsättningen var att minska den till ett årssnitt på högst 6,25 % inom en 3-årsperiod. Detta klarade vi inte av. Målsättningen är fortfarande att på 3 års sikt få ner inavelsgraden till högst 6,25 och på 5 och 10 års sikt att hålla inavelsgraden kvar därunder. Det är uppfödarnas ansvar att se till att så många individer som möjligt används i aveln för att utnyttja varje generations möjligheter och därmed också att motverka enskilda hundars överutnyttjande i aveln. SvFCKs uppgift är att kommunicera ut detta till uppfödarna.

Exteriör

Allmänt

Faraohundens funktion som kaninjägare innebär att den måste vara mycket smidig, ha fria, flytande rörelser och ha en utomordentlig reaktionssnabbhet. För att kunna accelerera snabbt och vända på en femöring krävs att den är i mycket god men inte överdriven muskulär kondition.

Rasen är lätt rektangulär med normal benlängd. Den är inte lågställd eller lång, inte heller högställd och luftig eller kort. Den ska ha en välbalanserad helhet med, för en vindhund, måttliga vinklar och en måttligt uppdragen underlinje.

Huvudet är kilformigt med en ordentlig underkäke och fulltandat bett. Den har rörliga, stora men ändå proportionerliga öron, burna mellan 10 i 2 och 5 i 1 när hunden är alert och lystrar. Bröstkorgen ska nå ner till armbågen, men inte nedanför, på den vuxna hunden. Tassarna ska klara stenig terräng och får inte vara lösa och flata utan väl knutna och till formen mitt emellan katt- och hartass. Mellanhanden ska vara relativt lång och stark men, med viss elasticitet. En kort och/eller stum mellanhand är inte önskvärd.

Historik

De första importerna till Sverige kom ifrån tre kennlar i England och alla utom en var släkt med varandra ett par generationer bakåt i stamtavlan. De var av olika typ, storlek och kvalitet – en ganska ojämn skara. De var väldigt olika vad gällde både typ och detaljer, som hårlag, huvuden, tassar, öron- och kroppsform. Detta var kanske självklart eftersom faraohunden på Malta varierar mycket både i storlek och typ och maltesiska hundar fanns mellan ett och fyra led bakåt i stamtavlorna.

På de snart femtio år som rasen funnits i Sverige har den blivit mycket mer homogen och kvalitén har förbättrats avsevärt.

Nuläge

Våra svenska faraohundar håller världsklass och är eftertraktade av uppfödare runt om i världen. Vi har en mycket hård konkurrens i utställningsringarna och generellt hög kvalitet på de utställda hundarna. Rasen har generellt mer enhetlig typ nuförtiden även om olika ”familjer” lätt kan urskiljas.

Enligt enkäten 2011 har i stort sett samtliga hundar ett korrekt saxbett (99 %). Däremot saknas tand/tänder hos 20 % av de vuxna hundarna, vilket är mer än förväntat. 2017 har 93 % av hundarna korrekt saxbett, men ägarna till 5,3 % av hundarna har svarat vet

ej. Om de hundarna är ok så blir %-satsen drygt 98 %, vilket är troligt. Tandförluster har minskat enligt enkäten 2017 till ca 7 %, vilket är mycket bra.

Målsättning

Med den idag så utslätade rasstandarderna är det viktigt att förmedla rasspecifika detaljer till de nya hundägare och uppfödare som tillkommer inom rasen. Ordet ”måttligt” genomsyrar det mesta inom rasen och likaså ordet ”balans”.

Vi bör sträva efter att hålla hundarna inom standardens ovanligt generösa gränser.

Det är också av största vikt att ta vara på den variation som finns i både typ och detaljer, samt ta vara på de individer som utmärker sig genom sin goda mentalitet och/eller mycket rastypiska och/eller anatomiskt korrekta detaljer utan att kanske själva vara ”utställningsstjärnor”. Flera olika ”typer” finns inom rasen och alla har de ett berättigande. Ingen ”typ” är mer rätt än någon annan. Vi måste acceptera att olika modeller finns, så länge det är en faraohund man har framför ögonen. Men inom varje ”typ” ska det självklart vara kvaliteten.

Målsättningen att få ner tandförluster till under 10 % har klarats under senaste 5-årsperioden. Nästa målsättning är att på 5 års sikt komma ner i 5% eller under.

Handlingsplan

- A) Hälsa. Klubben ska fortlöpande följa och speciellt beakta utvecklingen av tumörsjukdomar, sköldkörtelproblem, epileptiska kramper och KCS ”dry eye”. Fördjupning i dessa områden behövs för att finna orsaker och varianter.
- B) Inavelsgrad. Ska sänkas på rasen till ett årssnitt på 6,25 % eller under. Tidplan: 3 år. På 5 års sikt är målsättningen att inavelsgraden ska hållas på 6,25 % eller under.

Aktivitet: Information/utbildning till medlemmar/uppfödare för att öka kompetensen inom området genetik.

- C) Hanhundsanvändning. Klubben ska kommunicera ut siffrorna avseende hanhundsanvändningen till uppfödare/hanhundsägare, då vi använder väldigt få hanhundar i avelsarbetet. På vår numerärt lilla ras är det lika viktigt att inte tikarna överanvänds.
- D) Exteriör/Funktion/Mentalitet. Vi ska avla på bra individer med mentalt stabila och rastypiska temperament och värna om de olika ”typer” som finns inom rasen.
- E) Vi ska försöka påverka våra hundars hälsa genom att inte avla på annat än friska hundar och därigenom förbättra statistiken.

Ny enkät bör skickas ut om fem år för att stämma av hälsoläget.

Utlåtande över RAS för Faraohund (föregående)

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat Svensk Faraohundklubbens revidering av RAS för Faraohund.

Strategin är väl genomarbetat och riktiga prioriteringar är gjorda. Arbetet är korrekt förankrat i klubben.

Följande kommentarer kan utgöra underlag för det fortsatta arbetet med RAS:
Hur är släktskapsförhållandet mellan de redovisade länderna och den svenska populationen?

Målet närmaste åren bör vara att sänka inavelsgraden ytterligare. Bra med föreslagna aktiviteter. Förslag på ytterligare aktiviteter kan vara en raskonferens kring genetik och inavelns påverkan på en ras.

Rasens mentalitet och mentala särdrag är väl beskrivna. Kan man följa upp enkäten 2011 med ytterligare en de närmaste åren för att se utvecklingen särskilt med hänsyn till den stora andelen hundar med rädsor? Kan man uppmuntra genomförande av BPH på ett antal hundar för att få mätbara siffror inför framtiden?

Avseende den höga ”riskklassen” som nämns gäller att var en ras hamnar i premiegrupp som styr premien så ställer bolagen skadekostnaderna för rasen i förhållande till den premie som rasen betalar för försäkringen. Om en ras är skadebenägen men inte sjuk, m a o om rasen drabbas av många eller dyra traumatiska skador så kan försäkringsbolagets skadeutbetalningar öka kontra premierna och då hamnar man också i en högre premiegrupp. Så denna del är m a o svår att påverka för er som rasklubb. Kan då utgå ur RAS som mål.

Holmsund 2014-05-08

Katarina

Förankring av revidering av RAS för faraohund 2018-2019

Den revidering som gjorts av Gunilla Kock-Hansson, Monica Lundqvist och Madelene Lönn har baserats på en genomförd enkät år 2017 med för vår ras riktigt bra svarsfrekvens samt statistik från SKKs Avelsdata.

Dokumentet skickades ut per e-mail till uppfödare och aktiva hanhundsägare i början av 2019. Det reviderade dokumentet gicks igenom på årsmötet i mars 2019 och revideringen fastställdes av styrelsen 2019-03-13. Därefter skickas dokumentet in till SKK via SvVK.

Enligt uppdrag
Madelene Lönn